

som af forskellige historiske grunde er blevet administreret under et kolonisystem, hver med deres særlige problemer.

De politiske tilstande i det sydlige Afrika er et af de største internationale problemer i dag, og sikkerhedsrådet har karakteriseret en side af denne situation, forholdene i Sydrhodesia, som udgørende en trussel mod international fred og sikkerhed. Spørgsmålet vedrørende alle områder i det sydlige Afrika har været gjort til genstand for sikkerhedsrådsbehandling. FN's muligheder for at tage effektive skridt til at regulere forholdene i det sydlige Afrika er erkendeligt begrænsede som følge af visse fundamentale politiske realiteter, som vi ikke kan se bort fra. Sikkerhedsrådet må imidlertid fortsætte sin søgen efter effektive og konstruktive midler, hvorved befolkningerne i de derværende koloniområder kunne få mulighed for at udøve deres umistelige ret til selvbestemmelse, frihed og uafhængighed.

Hvad angår den anden kategori af mindre koloniområder, synes der at være rum for betydelige yderligere skridt fra De forenede Nationers side. De nordiske delegationer føler, at det nok havde kunnet ladet sig gøre at udarbejde et handlingsprogram, som angav visse retningslinier for FN's fremtidige virke i denne henseende, og at der under udarbejdelsen af en sådan tekst kunne have været mulighed for at opnå nye indrømmelser fra de administrerende magter. Men efterhånden som arbejdet med udformningen af udkastet til handlingsprogrammet skred frem, blev det klart, at der ikke blev taget tilstrækkeligt hensyn til de forskelligartede tilstande i kolonierne til, at der kunne tilvejebringes særlige, ved forhandling aftalte og konkrete bestemmelser om denne side af afkoloniseringen. Ved uden sondring at behandle situationen i alle koloniområder ens, har handlingsprogrammet vel ikke i videst mulig udstrækning øvet det

pres på situationen i det sydlige Afrika, som størsteparten af FN's medlemslande er indstillet på.

Udover disse almindelige betragtninger vil jeg gerne sige, at de nordiske delegationer har været i betydelig tvivl om, hvorvidt visse dele af handlingsprogrammet stemmer overens med sprogbrugen i FN-pagten. Pagten kan betragtes som en forfatning for nutidens internationale samfund og må som sådan have altovervejende bindende kraft for medlemslandene. Pagten udgør også grundlaget for vor opposition mod de regeringer, som ikke vil anerkende selvbestemmelsesretten, og som ikke anser det for en international forpligtelse at opfylde ønskerne hos befolkningerne under deres koloni-administration om frihed og uafhængighed. Hvis flertallet inden for De forenede Nationer gik ud over pagtens rammer, kunne dette svække De forenede Nationers krav om at øve indflydelse på de regeringers stilling, som ikke er enige med dette flertal. De nordiske delegationer kan derfor ikke støtte visse erklæringer i teksten, selv om vi ikke er uenige i den ånd, hvori disse erklæringer er fremsat, eller det mål, der søges nået dermed.

Generalforsamlingen nåede ikke i dag frem til en enstemmig holdning. Dette må ikke fortolkes derhen, at det overvejende flertal af De forenede Nationers medlemslande ikke længere bekender sig til de mål, som er opstillet i erklæringen om tilståelse af uafhængighed til kolonier og kolonibefolkninger. Vi står fast på denne vor forpligtelse, og vi vil fortsat arbejde for deklARATIONENS gennemførelse. Vi vil fortsat støtte forslag fra alle FN-organer, som forekommer os effektive og konstruktive. Vi er overbevist om, at De forenede Nationer vil yde et afgørende bidrag til den fulde virkeliggørelse af de idealer om selvbestemmelse, som er nedfældet i deklARATIONEN.